

แนวปฏิบัติที่ดี

การพัฒนาการผลิตผลงานทางวิชาการ/งานวิจัยให้มี Impact

จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ประเด็นการพัฒนาการผลิตผลงานทางวิชาการ/งานวิจัยเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่ในเวทีที่มี Impact สูงขึ้น นั้น ได้นำสรุปประเด็นและความรู้จากแหล่งต่างๆ ดังนี้

สรุปประเด็น

- 1) ก่อนลงมือทำงานวิจัยให้ศึกษาคำแนะนำ รูปแบบ หัวข้อ เอกสารอ้างอิง หรือบทบรรณานุกรม การจัดเตรียมต้นฉบับที่จะตีพิมพ์ผลงานวิจัย
- 2) ผู้ผลิตต้องอ่านซ้ำ เขียนให้ชัดเจน ใช้คำกระชับ ไม่ฟุ่มเฟือย สื่อความหมายชัดเจน
- 3) บทความอาจมีประกกัไขบางผู้ผลิตต้องอดทน
- 4) ติดตามการบริหารงานนโยบายการวิจัยและแผนพันธกิจด้านการวิจัย
- 5) การทำงานวิจัย ต้องมีการรวบรวมงานวิจัยทางด้านข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลดิบเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นฐานรากของโครงการวิจัย

สรุปประเด็น

- 1) การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลดิบกับข้อมูลใหม่ ประโยชน์จากการวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัย
- 2) การวิจัยระบุถึงสาระของประเด็นการวิจัยเพื่อตอบปัญหาการวิจัยอยู่ในรูปประโยคคำถาม
- 3) การทบทวนวรรณกรรม การคัดเลือกเอกสารตามหัวข้อที่ผู้วิจัยสนใจมีสาระ ความคิด ข้อมูล และหลักฐานที่มีเป้าหมาย และแสดงความคิดเห็นตรงกับหัวข้อ
- 4) การประมวลความคิดรวบยอด การทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งประสบการณ์ และแนวความคิดของผู้วิจัยแบบจำลองในการวิจัย

สรุปประเด็น

- 1) หลักการเขียนการวิจัยจะต้องรายงานตามความเป็นจริงจากข้อมูลและได้ วิเคราะห์ แปลความหมาย และไม่มีลีลาที่จะตัดทึงข้อมูลหรือเพิ่มเติมความคิดเห็นของตนเองในเนื้อข้อมูล
- 2) ส่วนของภาคความนำ มีความสำคัญ ความมุ่งหมายที่เกี่ยวข้อง มีขอบเขต , ประโยชน์ที่ได้รับวิธีการศึกษา และระเบียบวิธีวิจัย ส่วนของภาคเนื้อเรื่อง มีข้อเท็จจริง ผลการศึกษาที่ค้นพบแสดงการ วิเคราะห์ แปลผล และอภิปรายผล
- 3) การวิจัยที่มุ่งเน้นผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพิ่มคุณภาพ และการประเมินผลรูปแบบการวิจัยชนิดหนึ่ง

- สรุปประเด็น**
- 1) มีนโยบายและแผนกลยุทธ์ในการผลิต และการเผยแพร่จรรยาบรรณนักวิจัย การเผยแพร่องค์ความรู้งานวิจัยเป็นที่ยอมรับทั้งเชิงวิชาการและระดับชาติ
 - 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลการพัฒนาระบบและกลไก และการรายงานผลของการวิจัยอย่างถูกต้อง ไม่บิดเบือน ตรงตามระเบียบวิธีวิจัย

- สรุปประเด็น**
- 1) การเขียนรายงานผลงานวิจัยลักษณะคล้ายกันเริ่มต้นจากสภาพปัญหาที่เป็นอยู่เราทำได้ ทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาดังกล่าว
 - 2) บทนำมีวัตถุประสงค์เพื่อนำให้อ่านเห็นว่ารายงานที่กำลังจะอ่านมีคุณค่าสมควรแก่การอ่าน และมีความสำคัญอย่างไรจึงต้องทำการวิจัย
 - 3) รายงานผลการวิจัยเรื่องหนึ่งควรเป็นการทดสอบสมมติฐานเดียว
 - 4) การศึกษาแบบสุ่มตัวอย่างมาทำการศึกษาวิจัย แล้วนำผลการศึกษาจากตัวอย่างไปเป็นข้อสรุปของประชากร สามารถหาข้อสรุปจากตัวอย่างจริงเพื่อให้ได้ข้อสรุปของประชากร โดยแสดงเป็นรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของประชากรและธรรมชาติ
 - 5) ลักษณะที่ดีของบทความวิจัยอธิบายถึงปัญหาบอกเจตนาและเหตุผลของการวิจัย

- สรุปประเด็น**
- 1) การเลือกตัวอย่างสามารถเลือกได้ ดังนี้
 - การเลือกตัวอย่างเป็นระบบ เป็นวิธีใช้ได้ดีในกรณีที่ประชากรมีขนาดใหญ่
 - การเลือกตัวอย่างแบบการจัดชั้น เป็นวิธีการเลือกตัวอย่างที่มีการจัดชั้น
 - การเลือกตัวอย่างแบบกลุ่ม เป็นวิธีการเลือกตัวอย่างที่มีการแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่ม
 - การเลือกตัวอย่างแบบหลายชั้นตอนจะใช้เมื่อประชากรที่ศึกษามีขนาดใหญ่ประกอบด้วยกลุ่มย่อย ๆ
 - 2) การใช้ประโยชน์งานวิจัยในเชิงนโยบาย ในการนำไปประกอบเป็นข้อมูล การประกาศใช้กฎหมาย หรือกำหนดมาตรการ กฎเกณฑ์ต่างๆ และการใช้ประโยชน์งานวิจัยในเชิงพาณิชย์ เป็นงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ หรือ ผลิตภัณฑ์
 - 3) การรับรองการนำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์

- สรุปประเด็น**
- 1) การนับจำนวนผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ ให้นับจากวันที่นำผลงานวิจัยและช่วงเวลาที่ใช้จะเป็นตามปฏิทิน
 - 2) การนำผลการวิจัยไปใช้เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ และการใช้ประโยชน์แก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยตรงเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ออาจารย์ผู้สอนให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาการเรียน การสอน
 - 3) การนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการในด้านการ ปรับปรุงและพัฒนางานหรือการจัดการเรียนการสอน และผลการวิจัยใช้เป็นผลงานเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ หรือปรับตำแหน่งให้สูงขึ้นได้

สรุปประเด็น 1) ในการทำผลการวิจัยผู้วิจัย ต้องมีความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ไม่ลอกเลียนผลงานของผู้อื่น ต้องให้เกียรติและอ้างถึงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูล ต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ทางวิชาการ จนละเลยหรือละเมิดสิทธิ ต้องได้มาจากการศึกษาโดยใช้หลักวิชาการเป็นเกณฑ์และเสนอผลงานตามความจำเป็น ไม่จงใจเบี่ยงเบน ต้องนำผลงานไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบธรรมและชอบด้วยกฎหมาย

2) ในการทำผลงานวิจัยผู้ที่เริ่มเขียนครั้งแรกมักไม่รู้ว่าจะเริ่มอย่างไร ให้ตะลุยเขียนตามหัวข้อต่างๆ คร่าวๆไปก่อนไม่ ต้องระมัดระวังมากนัก โดยเฉพาะการ พิมพ์โดยคอมพิวเตอร์ให้พิมพ์ไปก่อน ผิดถูกค่อยแก้ไขในภายหลัง

สรุปประเด็น 1) การได้ตอบหรือการสื่อสาร ระหว่างคณะผู้วิจัยระหว่างคณะผู้วิจัย หรือผู้นิพนธ์กับบุคคลวารสาร หรือองค์กร ที่เคยเผยแพร่ไปก่อนหน้านั้น การสื่อสารอาจอยู่ในรูปแบบใดก็ได้

2) สิ่งที่ใช้อ้างอิงเพื่อสนับสนุนข้อมูล ความเห็น ข้อความ หรือข้อสรุป ต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง

3) การเผยแพร่ครั้งแรกเป็นงานที่มีลิขสิทธิ์คุ้มครอง ให้ขออนุญาตการใช้งานลิขสิทธิ์จากเจ้าของก่อนการใช้ และในการเผยแพร่ครั้งที่สอง หากใช้สื่อเดียวกับครั้งแรกให้เป็นบทความทั้งคู่ ให้พยายามสื่อด้วย การทวนความเพื่อหลีกเลี่ยงการละเมิดลิขสิทธิ์และการลอก เลียน

4) การผู้วิจัยคิดว่าต้องแบ่งตีพิมพ์เป็นหลายงานตั้งแต่ก่อนทำงานวิจัยอยู่แล้ว กลุ่มผู้วิจัยควรตกลงกันตั้งแต่ก่อนทำงานวิจัยว่าจะตีพิมพ์ที่บทความ

สรุปประเด็น 1) การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นกรอบแนวคิดไม่ใช่สิ่งที่จะยึดตายตัวเป็นเพียงแนวทางคำตอบในการวิจัย สามารถยืดหยุ่นหรือปรับได้เมื่อมีหลักฐานหรือข้อมูล

2) การสร้างแนวคำถามเป็นรายการของประเด็นที่ผู้วิจัยนำมาเป็นหัวข้อการ สนทนา ครอบคลุมเนื้อหาของข้อมูล เปรียบเสมือนแผนที่/เครื่องมือช่วยเตือนความจำในการรวบรวมข้อมูล มีความยืดหยุ่น ผู้สัมภาษณ์สามารถแทรก หรือตัดคำถามให้เหมาะสม และควรมีความรู้ความเข้าใจในบริบททางสังคม วัฒนธรรม

3) การเลือกตัวอย่างจงหาตัวอย่างที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับเรื่อง และมีขั้นตอนของการวิเคราะห์การให้ความหมายและการตีความ

สรุปประเด็น 1) การเผยแพร่ผลงานวิจัยที่สามารถนำไปสู่สถาบันการศึกษาต้องผ่านกระบวนการพิจารณา กลั่นกรองและคัดเลือกผลงานก่อนการเผยแพร่

2) การนำเสนอบทความวิจัยในที่ ประชุม โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานการประชุม หรือ คณะกรรมการจัดประชุม

3) การวางแผนดำเนินงานวิจัย ของมหาวิทยาลัยฯ มีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีกลไกสนับสนุนการผลิตผล ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยต้องมั่นใจว่า กระบวนการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการ

วิจัยทำให้ ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ และถูกต้องเหมาะสมตามมาตรฐานและจริยธรรม พึงหลีกเลี่ยงการอ่านจากเอกสารอ้างอิงพร้อมกับเขียนต้นฉบับบทความไป ด้วยหรือคัดลอกข้อความจากที่อื่น

4) ผู้ประสานงานโครงการวิจัยจะต้องให้ความรู้เกี่ยวกับความถูกต้อง โดยพึงทำตนให้เป็นแบบอย่างและไม่เพิกเฉยต่อการปฏิบัติที่ส่งผลกระทบต่อความถูกต้อง

- สรุปประเด็น**
- 1) การเรื่องตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารเป็นวารสารที่ได้รับการรับรอง ตรงตามเกณฑ์ที่ต้องการ หัวข้อเรื่องที่ทำวิจัยและระเบียบวิธีวิจัยสอดคล้องกับแนวทางของวารสารที่ต้องการ
 - 2) การวิจัยแล้วเสร็จควรเตรียมบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่วารสารควรปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างเคร่งครัดเพราะมีผลต่อการพิจารณา ทบทวนตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ระเบียบวิธีวิจัย การเขียนอ้างอิง และบรรณานุกรมตามระบบที่วารสาร
 - 3) เขียนบทความวิจัยให้มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกันทั้งเรื่อง เน้นสาระสำคัญที่โดดเด่นที่ต้องการเสนอ
 - 4) การส่งบทความ ควรศึกษาวิธีการส่งบทความ และส่งบทความที่ส่งไปตีพิมพ์เผยแพร่ ต้องมีการติดตามผลจากบรรณาธิการของวารสารเป็นระยะๆ อาจจะมีการส่งกลับมาให้แก้ไขอีกครั้ง ผู้เขียนควรรีบดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ของวารสาร และส่งตามเวลาที่วารสารกำหนด

การเขียนบทความวิจัยอย่างไรให้สามารถตีพิมพ์ในเวทีวิชาการได้

วิธีการเขียนบทความ

สำหรับการเขียนบทความทั่วไป เนื้อหาความรู้สำหรับนำมาเขียนต้องเป็นเรื่องที่มีสาระ ไม่ใช่เรื่องแต่ง สมมติขึ้นเนื้อหาสำหรับนำมาเขียนบทความอาจได้มาจากหลายๆ วิธีรวมกัน เช่น การไปสัมภาษณ์บุคคล การซักถามสอบถามผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ การสืบเสาะแสวงหาที่ใดมีอะไรบ้าง ไปดูสถานที่ ไปพบบุคคล ไปดูเหตุการณ์การกระทำ นำมาจากข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน ค้นคว้าจากหนังสือ บุคคลที่อยู่รอบตัว จากการเดินทางท่องเที่ยว ประเพณี พิธีการต่างๆ สามารถนำมาเขียนบทความได้ทั้งสิ้น

วิธีเขียนบทความที่ดีคือผู้เขียนควรวางโครงเรื่องให้ดี เพราะโครงเรื่องจะช่วยควบคุมการเขียน ให้เป็นไปตามแนวคิดที่กำหนดไว้ ทั้งยังเป็นการป้องกันมิให้เขียนวอกวน ซ้ำกลับไปกลับมาอีกด้วย

โครงเรื่องของบทความแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

1. คำนำ เป็นการเกริ่นบอกกล่าวให้รู้ว่าจะเขียนเรื่องอะไร การขึ้นคำนำมีอยู่ 2 แบบ คือ การกล่าวทั่วไปก่อนที่จะวกเข้าเรื่องที่จะเขียน และการกล่าวเจาะจงลงไปตรงกับเรื่องที่จะเขียน การเขียนคำนำจะต้องให้น่าอ่านชวนติดตามเพราะจะเป็นส่วนที่ถูกอ่านก่อนส่วนอื่น

การเขียนคำนำต้องจูงใจผู้อ่าน ให้ติดตามเรื่องต่อไปจนจบ การเขียนคำนำมีหลายแบบดังนี้ นำด้วยข่าวนำด้วยการอธิบาย นำด้วยการเสนอความคิดเห็น นำด้วยการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ นำด้วยการบอกความสำคัญ นำด้วยการประชดประชันหรือเสียดสี นำด้วยคำถาม นำด้วยการสรุปใจความสำคัญของเรื่อง นำด้วยสุภาพศั คำคม บทกวี

2. เนื้อเรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ส่วนแรกเป็นการขยายความ เมื่อเกริ่นในคำนำแล้วผู้อ่านยังติดตามความคิดได้ไม่พอ ก็ต้องขยายความออกไป เพื่อช่วยให้เข้าใจมากขึ้น ส่วนที่สองเป็นรายละเอียด มีการให้สถิติรวบรวมข้อมูล การเปรียบเทียบหรือยกตัวอย่างประกอบ โดยต้องระวังอย่าให้มากเกินไป เนื้อเรื่องเป็นส่วนที่สำคัญและเป็นส่วนที่มีรายละเอียดมากที่สุด เป็นส่วนรวมความคิดและข้อมูลทั้งหมดย่อหน้าแต่ละย่อหน้าในเนื้อเรื่องจะต้องสัมพันธ์เป็นเรื่องเดียวกัน มีลำดับขั้นตอนไม่วกไปวนมา ก่อนที่จะเขียนบทความผู้เขียนจึงต้องหาข้อมูล หาความรู้ที่จะนำมาเขียนเสียก่อน ข้อมูลนั้นอาจได้จากการสัมภาษณ์ การสอบถามผู้รู้ หนังสือพิมพ์หรือหนังสือต่างๆ

การเขียนเนื้อหาเรื่องควรคำนึงสิ่งต่างๆ ดังนี้

- ใช้ถ้อยคำที่ถูกต้องตามความหมาย ใช้ตัวสะกดถูกต้องตามพจนานุกรม
- ใช้สำนวนโวหารให้เหมาะกับเรื่อง เช่น ใช้ถ้อยคำที่เป็นทางการ ใช้ศัพท์เฉพาะในการเขียนบทความทางวิชาการ ใช้ถ้อยคำที่ดั่งเป็นภาษาปาก คำแสลง ในการเขียนบทความทั่วไป
- มีข้อมูล เหตุผล สถิติและการอ้างอิงประกอบเรื่อง เพื่อเข้าใจง่ายและน่าเชื่อถือ

3. สรุป เป็นส่วนที่แสดงทัศนะข้อคิดเห็นของผู้อื่น เป็นส่วนที่ฝากความคิดและปัญหาไว้กับผู้อ่านหลังจากที่อ่านแล้ว รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหามีด้วย การเขียนบทความในส่วนสรุปหรือคำลงท้าย เป็นส่วนที่ผู้เขียนต้องการบอกให้ผู้อื่นทราบว่า ข้อมูลทั้งหมดที่เสนอมานั้นได้จบลงแล้ว ผู้เขียนควรมีกลวิธี ที่จะทำให้อ่านประทับใจการเขียนสรุปหรือคำลงท้ายอาจใช้วิธีการต่างๆ เหล่านี้ได้แก่ สรุปด้วยคำถามที่ชวนให้ผู้อื่นคิดหาคำตอบ สรุปด้วยการแสดงความประสงค์ของผู้เขียน สรุปด้วยความสำคัญ สรุปด้วยการใช้คำกล่าว คำคม บทกวี หรือสรุปด้วยการเล่นคำ

ลักษณะของบทความที่ดี

บทความที่ดีควรมีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. เนื้อหาของบทความเป็นไปในทางเดียวกัน เพื่อมุ่งสู่ประเด็นหลักที่ต้องการนำเสนอ
2. มีการเน้นย้ำประเด็นสำคัญที่ต้องการนำเสนอด้วยประโยคใจความสำคัญหรือสาระสำคัญที่โดดเด่นเนื้อความตลอดเรื่องควรกล่าวย้ำประเด็นหลักสำคัญของเนื้อเรื่องที่เขียนในบทความ
3. มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันโดยตลอด ทั้งในด้านการเรียบเรียงถ้อยคำ ข้อความ และการจัดลำดับเรื่องทุกประโยคในแต่ละย่อหน้า และทุกย่อหน้าในแต่ละเรื่องต้องเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน ด้วยการใช้น้ำเชื่อมและข้อความ ได้แก่ คำบุพบท เช่น กับ แต่ แต่ เพื่อ คำสันธาน เช่น และ รวมทั้งตลอดจน นอกจากนี้ คำประพันธ์สรรพนาม เช่น ที่ ซึ่ง อัน เป็นต้น
4. เนื้อความชัดเจนกระชับแจ่มแจ้ง อธิบายได้ครอบคลุมความคิดหลักที่ต้องการนำเสนอ ข้อมูลที่นำเสนอเป็นข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง หากเป็นความคิดเห็นต้องมีความสมเหตุสมผล
5. ต้องมีความสมบูรณ์ด้านการใช้ภาษา คือ ต้องเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายการเขียนประเภทของบทความ เนื้อหาบทความ และกลุ่มผู้อ่าน

ความแตกต่างระหว่างบทความทั่วไปกับบทความวิชาการ

1. บทความทั่วไป เป็นข้อเขียนที่นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องใด เรื่องหนึ่งในรูปแบบอิสระไม่เป็นทางการไม่มีรูปแบบแน่นอน อาจนำเสนอเพื่อความบันเทิงเพื่อวิจารณ์เหตุการณ์ เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง หรือเพื่อให้ความรู้ บทความในลักษณะนี้เหมาะกับผู้อ่านทั่วไป ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

- ชื่อเรื่อง
- ส่วนเกริ่นนำ หรือ คำนำ
- ส่วนเนื้อเรื่อง แบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่

ส่วนที่ย่อย 1 ปูพื้นฐานความรู้ให้แก่ผู้อ่าน

ส่วนย่อยที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล โต้แย้ง ข้อเท็จจริง ให้เหตุผล หรือหลักฐานเพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้อ่าน

ส่วนย่อยที่ 3 เสนอความคิดเห็น

- ส่วนสรุป
- เอกสารอ้างอิง

2. บทความวิชาการ เป็นข้อเขียนเชิงสาระที่หยิบยกประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่ชัดเจน หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในแวดวงวิชาการ วิชาชีพ หรือเรียบเรียงขึ้นมาจากผลงานวิชาการของผู้เขียนเอง หรือของผู้อื่น ในลักษณะการวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ทัศนะหรือแนวคิดเดิม และหรือนำเสนอหรือเผยแพร่แนวคิดใหม่จากพื้นฐานวิชาการ เพื่อมุ่งให้ผู้อ่านเปลี่ยนหรือปรับเปลี่ยนแนวคิด ความเชื่อ มาสู่แนวคิดของผู้เขียน ดังนั้นบทความวิชาการจึงเน้นการให้ความรู้เป็นสำคัญและต้องอาศัยข้อมูลทางวิชาการ เอกสารอ้างอิง และเหตุผลที่พิสูจน์ได้ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้อ่าน บทความทางวิชาการจึงมีความสำคัญทั้งต่อตัวผู้เขียน ต่อวงการวิชาการ/วิชาการ และต่อสังคม ในด้านต่างๆดังนี้

- ความสำคัญต่อผู้เขียนในแง่สะท้อนถึงความตื่นตัวทางวิชาการ ความสามารถในการจัดระบบความคิดและการนำเสนอ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การนำไปใช้เพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ
- ความสำคัญต่อวงการวิชาการ/วิชาชีพ เป็นการกระจายความรู้และการพัฒนาองค์ความรู้
- ความสำคัญต่อสังคมด้วยการนำเสนอสาระความรู้และแนวความคิดต่างๆเป็นจุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติในด้านต่างๆ

การเขียนบทความวิชาการ

ประเภทของบทความวิชาการทั่วไป แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- บทความวิชาการ คือ เอกสารที่เรียบเรียงจากผลงานวิชาการของตนเองหรือผู้อื่นในลักษณะที่เป็นการวิเคราะห์ วิจัยหรือบทความที่เสนอแนวความคิดใหม่ๆ จากพื้นฐานทางวิชาการนั้นๆ

- บทความวิจัย คือ บทความที่เขียนขึ้นจากงานวิจัยของตนเอง มีการกำหนดปัญหาและวัตถุประสงค์ที่ ชัดเจน มีการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปและอภิปรายผลการวิจัย อันนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ

- บทความวิจารณ์ คือ บทความที่ศึกษาผลงาน หรือแนวคิดอย่างใดอย่างหนึ่งโดยละเอียด รวมทั้งมีการ วิเคราะห์และอภิปรายผลของเรื่องที่ศึกษาให้เห็นแนวโน้มว่าควรเป็นไปในทางใด มีข้อดีข้อเสียอย่างไรใด แสดงการเคลื่อนไหว การเกิดของความรู้ใหม่อย่างชัดเจน

ลักษณะบทความวิชาการที่ดี

1. มีประเด็นหรือแนวคิดที่ชัดเจน มีเนื้อหาสาระทางวิชาการที่ถูกต้อง สมบูรณ์และทันสมัย
2. มีการวิเคราะห์ประเด็นตามหลักวิชาการ มีการสรุปประเด็น มีการสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และเสนอความรู้หรือวิธีการที่เป็นประโยชน์
3. สอดแทรกความคิดริเริ่ม หรือ ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์หรือแสดงทัศนะทางวิชาการของผู้เขียนอย่างชัดเจนเที่ยงตรง
4. มีการค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ ทันสมัย ครอบคลุม และมีการอ้างอิงอย่างเป็นอย่างระบบถูกต้องตามแบบแผน
5. มีการนำเสนอข้อมูลเข้าใจง่าย และเป็นระบบ ใช้ศัพท์และภาษาทางวิชาการอย่างเหมาะสม มีตารางแผนภูมิ ประกอบตามความจำเป็น เพื่อให้เข้าใจง่ายและชัดเจน

การเขียนบทความวิชาการมักประกอบด้วยส่วนประกอบดังนี้

- ชื่อเรื่อง
- บทคัดย่อ
- บทนำ หรือ คำนำ
- วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
- กรอบแนวคิด
- การนำเสนอแนวคิด การพิสูจน์ข้อเท็จจริง
- บทสรุป
- เอกสารอ้างอิง

เทคนิคการเขียนบทความทางวิชาการ

จากส่วนประกอบแต่ละส่วนของโครงสร้างการเขียนบทความ มีเทคนิคสำหรับแนะนำดังนี้

1. ชื่อเรื่อง ใช้ภาษาที่เป็นทางการ ชื่อเรื่องชัดเจนตรงไปตรงมา และครอบคลุมประเด็นของเรื่อง (บากรณี) มีการกำหนดความยาวของชื่อเรื่อง
2. ชื่อผู้เขียน ต้องใช้ชื่อจริง ไม่ใช้นามแฝง
3. บทคัดย่อ ควรเขียนให้กระชับ เน้นประเด็นสำคัญของงานที่ต้องการนำเสนอ ส่วนใหญ่มีการกำหนดความยาวของบทคัดย่อ เช่น ไม่เกิน 10 – 15 บรรทัด จะประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วน เกริ่นนำ สิ่งที่ทำ และสรุปผลสำคัญที่ได้ ซึ่งอ่านแล้วต้องเห็นภาพรวมทั้งหมดของงาน ควรมีคำสำคัญที่ต้องเขียนเป็นครั้งสุดท้ายหลังจากเขียนส่วนอื่นทั้งหมดแล้ว
4. ความนำ/บทนำ เขียนปูพื้นฐานเพื่อดึงความสนใจของผู้ป่านสู่เนื้อเรื่อง ให้ความสำคัญและสร้างบรรยากาศให้ติดตามต่อไป ควรเขียนให้กระชับ ตรงประเด็น ไม่ยืดเยื้อ สอดคล้องกับชื่อเรื่อง โดยจับประเด็นจากชื่อเรื่องแล้วนำสู่บริบท เนื้อหา ในส่วนที่สามารถกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของบทความ ที่มาของบทความ ขอบเขตของบทความนั้น เพื่อช่วยให้ผู้อ่านไม่คาดหวังเกินจากขอบเขตที่กำหนด อาจมีคำจำกัดความหรือนิยามต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน กรณีที่คำเหล่านั้นใช้ในความหมายที่แตกต่างจากความหมายทั่วไป/เป็นคำที่อาจจะเข้าใจความหมาย

5. เนื้อเรื่อง ประเด็นที่ค้ำนึ่งถึงในการเขียนเนื้อหา คือการวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจาร์ณต้องเป็นอย่ง มีหลัก ทฤษฎี หรือหลักฐานอ้างอิงอย่งถูกต้องตามหลักวิชาการ มีความเป็นเหตุผลที่น่าเชื่อถือ มีการอ้างอิงเผยแพร่ ควรใช้คำภาษาต่างประเทศไว้ในวงเล็บ ในกรณีที่ไม่สามารถหาคำไทยได้ จะต้องเป็นการทับศัพท์ก็ควรเขียนค้ำนึ่งให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน ต้องพิถีพิถันในการเขียนตัวสะกด การันต์ต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามพจนานุกรม ฯ และควรตรวจทานงานของตนไม่ให้ผิดพลาด

6. บทสรุป/บทส่งท้าย การสรุปประเด็นสำคัญของบทความนั้น ๆ โดยการเลือกเก็บประเด็นสำคัญของบทความนั้นมาเขียนรวมไว้อย่งสั้น ๆ ท้ายบท หรือ อาจใช้วิธีการบอกผลลัพธ์ว่า สิ่งทีกล่าวมาทั้งหมดมีความสำคัญอย่งไร สามารถนำไปใช้อะไรได้บ้าง หรือจะทำให้เกิดอะไรต่อไป หรือ อาจให้วิธีการตั้งคำถามหรือให้ประเด็นทีท้ายกระตุ้นให้ผู้อ่านไปแสวงหาความรู้/คิดค้นพัฒนาเรื่องนั้นต่อไป

7. ส่วนอ้างอิง สะท้อนว่างานเขียนนั้นอยู่บนพื้นฐานของวิชาการทีได้มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยมาแล้ว เป็นการให้เกียรติเจ้าของผลงานทีนำมาอ้างอิง เป็นหลักฐานให้ผู้อ่านสามารถสืบเสาะ แวงหาความรู้เพิ่มเติมหรือติดตามตรวจสอบหลักฐานได้ รูปแบบการอ้างอิง จะขึ้นอยู่กับการกำหนดของแหล่งเผยแพร่บทความทางวิชาการนั้น ๆ และจากการฟังบรรยายจาก รศ.ดร.โยธิน แสงวดี สรุปเทคนิคการเขียนบทความวิชาการเพิ่มเติม ดังนี้

1. วางเค้าโครงหัวข้อหลักและหัวข้อย่อยต่าง ๆ ทีต้องการเขียนลงในเศษกระดาษก่อน โดยค้ำนึ่งถึงจำนวนหน้าทีถูกกำหนดให้เขียนเนื้อหาทั้งหมด รูปแบบข้อกำหนดของสำนักพิมพ์ เช่น บรรณาธิการกำหนดให้เขียนต้องเขียนบทความอยู่ระหว่าง 10 - 12 หน้า A4 ผู้เขียนจะต้องกำหนดจำนวนหน้ากระดาษสำหรับเขียนบทความเอาไว้ 12 แผ่น แล้วกำหนดหัวข้อหลัก ๆ และหัวข้อย่อย โดยจะต้องยึดตามข้อกำหนดของสำนักพิมพ์อย่งเคร่งครัด เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการไม่รับบทความอันเนื่องมาจากการเขียนผิดรูปแบบของสำนักพิมพ์ หลังจากนั้นกระจายหัวข้อหลัก ๆ ตามโครงสร้างของบทความทีถูกกำหนดเอาไว้ได้แก่ ส่วนแสดงชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง บทคัดย่อ บทนำ วิธีการหรือกรอบแนวคิด อภิปรายผลบทสรุปและข้อเสนอแนะ เอกสารอ้างอิง เป็นต้น

2. ควรมีการกำหนดหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย เพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการอ่าน การกำหนดหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย ให้นึกถึงจุดสำคัญหรือประโยคสำคัญเขียนใส่ลงไปก่อน จากนั้นจึงค่อยมาเรียบเรียงลำดับหัวข้อย่อยและประโยคสำคัญเหล่านั้นตามลำดับความต่อเนื่องทีควรจะเป็น เช่น หัวข้อไหนควรอยู่ก่อนจึงจะอ่านเข้าใจง่าย ควรจะเอาหัวข้อทีกล่าวรวม ๆ ขึ้นมาก่อน แล้วเก็บหัวข้อทีเน้นรายละเอียดเอาไว้ทีหลัง โดยเรียงลำดับความต่อเนื่องกัน

3. เขียนรายละเอียดเนื้อหาที่ต้องการใส่ลงไป ในแต่ละหัวข้อ และควรมีคำนำโปรยตอนต้นเรื่องสักเล็กน้อยขยายแนวความคิดของแต่ละหัวข้อย่อยลงไปบนกระดาษ ไม่จำเป็นต้องเขียนเรียงตามลำดับหัวข้อ หัวข้อไหนที่ยากหรือยังไม่ออกกว่าจะเขียนอย่างไรให้เก็บไว้ก่อน เขียนหัวข้อที่คิดว่าจะเขียนได้เร็วก่อน แล้วจึงค่อยกลับมาเขียนหัวข้อที่เหลือในภายหลัง หรือเมื่อนึกออกกว่าจะเขียนรายละเอียดส่วนนั้นอย่างไร

4. ตรวจสอบทบทวนเพื่อดูว่ายังขาดข้อความอะไรมาเขียนเชื่อมโยงแต่ละหัวข้อเข้าด้วยกัน ถ้ายังขาดอยู่ให้เพิ่มข้อความหรือหัวข้อเข้ามาอีก โดยให้ข้อความของแต่ละหัวข้อสัมพันธ์กัน อาจจะต้องเมหรือเปลี่ยนแปลงประโยคในตอนต้นหรือตอนท้ายของแต่ละหัวข้อไปบ้างเพื่อความสอดคล้องกัน

5. กรณีบทความเป็นภาษาไทยให้ใช้ศัพท์เทคนิคเท่าที่จำเป็น และพยายามใช้ภาษาอังกฤษให้น้อยที่สุด ศัพท์เทคนิคคำใดมีคำแปลเป็นภาษาไทยให้ใช้ภาษาไทย โดยยึดจากพจนานุกรม เช่น Air Conditioner ให้แปลว่าเครื่องปรับอากาศ เป็นต้น แต่ถ้าแปลแล้วไม่แน่ใจว่าผู้อ่านจะเข้าใจถูกต้องควรวงเล็บภาษาอังกฤษไว้ด้วย ยกเว้นไม่สามารถจะแปลเป็นภาษาไทยได้ ให้ทับศัพท์เป็นภาษาไทยได้ ให้ทับศัพท์เป็นภาษาไทยแล้ววงเล็บภาษาอังกฤษกำกับ

6. พยายามใช้คำธรรมดาๆ ง่ายๆ ซึ่งคนทั่วไปเข้าใจได้ง่ายและยังคงความถูกต้องอยู่ได้ ตัวอย่าง เช่น “...เราจะวัดความต่างศักย์ของสายไฟบ้านได้ 22 โวลต์...” ผู้อ่านอาจจะงงกับคำว่า “ความต่างศักย์” ซึ่งเป็นศัพท์วิชาการ ในกรณีเช่นนี้ควรใช้คำว่า “แรงดันไฟฟ้า” แทน เพราะจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีกว่า

7. ใช้ประโยคที่กระชับไม่กำกวม พยายามหลีกเลี่ยงการใช้ประโยคยาว ๆ ที่ดูยืดเยื้อ และประโยคซ้อนประโยคที่อาจทำให้เข้าใจความหมายผิดไป

8. ให้เป็นเหตุเป็นผลตามลำดับที่ควรจะเป็น ตัวอย่างเช่น “...เนื่องจากนักศึกษามีทัศนคติแบบนี้ ทำให้มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม” จะต้องมีการอธิบายทัศนคติแบบไหน จึงทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมไม่เหมาะสมและไม่เหมาะสมอย่างไร ผู้เขียนควรให้เหตุผลเพื่อขยายความให้ชัดเจน

9. เนื้อหาเป็นปัจจุบัน ให้พิจารณาดูว่ามีข้อมูลใดที่อาจจะไม่เป็นจริงในปัจจุบัน เช่น ถ้าคุณเขียนบทความเกี่ยวกับดาวเคราะห์ในระดับสุริยะจักรวาล ต้องให้ข้อมูลใหม่ว่า ดาวพลูโตเป็นดาวเคราะห์แคระ นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพฯ มีอัตราการตั้งท้องในวัยเรียนสูงกว่าวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ต่างจังหวัด ผู้เขียนต้องหาข้อมูลยืนยันให้มั่นใจว่าเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้จริง และเป็นปัจจุบัน การเขียนบทความไม่ควรใช้คำว่า ในปัจจุบัน แต่ควรใช้การระบุเวลา เช่น ผลจากการวิจัยในปี พ.ศ. 2557 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ซึ่งให้เห็นว่า.....

10. การใช้ตาราง และรูปภาพประกอบในการเขียนบทความ จะให้ให้การอธิบายต่างๆ ง่ายขึ้น ชัดเจนขึ้น และยังช่วยกระตุ้นความสนใจได้เป็นอย่างดีโดยยึดหลักฐานและรูปแบบของภาพตามรูปแบบของ ภาพตามบรรณาธิการกำหนด เช่น ใช้คำว่า รูปที่ ภาพที่ ตารางที่ ซึ่งแต่ละแห่งจะมีลักษณะต่างกันไป ใช้รูปภาพประมาณ 3-4 ภาพเท่าที่จำเป็นไม่มากจนเกินไป แต่ละภาพควรมีคำอธิบายอยู่ใต้ภาพด้วยว่าเป็น อะไร ใช้ทำอะไร วัตถุประสงค์แสดงอะไร รูปและเนื้อหาสอดคล้องกัน ทุกครั้งอ้างถึงรูป ควรอ่านตรวจสอบ ด้วยว่า เขียนตรงกับข้อมูลในภาพหรือไม่ เช่น ในบทความเขียนว่าจากรูป 1.1 สถิติพัฒนาสภาพของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ ให้ตรวจสอบดูว่ากราฟในรูปที่ 1.1 แสดงอย่างนั้นจริง ๆ หรือไม่

หมายเหตุ “ส่วนประกอบของบทความทางวิชาการจะประกอบไปด้วยรายละเอียดอะไรบ้างนั้น จะขึ้นอยู่กับ กองบรรณาธิการผู้จัดทำวารสารทางวิชาการนั้น ๆ เป็นผู้กำหนดและให้จัดทำเป็นรูปแบบของบทความทาง วิชาการ สำหรับให้ผู้เขียนได้ยึดถือปฏิบัติเมื่อต้องการส่งบทความลงพิมพ์ในวารสาร/การนำเสนอในที่ประชุม ทางวิชาการ”

การเขียนบทความวิจัย

บทความวิจัยจัดเป็นเอกสารทางวิชาการประเภทเดียวกับรายงานการวิจัย (Research report) กล่าวคือ มีสาระและรูปแบบการนำเสนอที่คล้ายคลึงกันแต่มีลักษณะต่างกันในที่สำคัญ 3 ประการ คือ

- บทความวิจัยเป็นเอกสารทางวิชาการที่นักวิจัยเขียนขึ้นในรูปบทความวิชาการ เพื่อนำเสนอข้อค้นพบเชิงประจักษ์และหรือนวัตกรรมที่เป็นผลงาน ผ่านสื่อประเภทต่างๆ รวมทั้งการเผยแพร่ในที่ประชุมวิชาการ เนื่องจากวารสารมีจำนวนหน้าที่จำกัด และการประชุมฯมีเวลาจำกัด บทความวิจัยจึงมีความยาวจำกัด มีจำนวนหน้าน้อยกว่ารายงานการวิจัย
- บทความวิจัยเป็นเอกสารทางวิชาการที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์มากกว่ารายงานการวิจัย เพราะในระหว่างการทำวิจัย นักวิจัยอาจตัดตอนผลการวิจัยนาร่องหรือผลงานวิจัยบางส่วนนำเสนอเป็นบทความวิจัยเพื่อเผยแพร่หรือตรวจสอบความคิดได้ บทความวิจัยจึงอาจเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการวิจัยที่นักวิจัยนำเสนอก่อนรายงานการวิจัย และเป็นสาระสนเทศที่ทันเหตุการณ์มากกว่ารายงานการวิจัยที่มีการเผยแพร่เมื่อเสร็จสิ้นโครงการวิจัย
- คุณภาพของบทความวิจัยค่อนข้างเป็นมาตรฐานมากกว่ารายงานการวิจัยโดยทั่วไป เพราะต้องผ่านการตรวจสอบเนื้อหาสาระและรูปแบบให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของวารสารหรือคณะกรรมการจัดประชุม

สำหรับเนื้อหาความรู้ที่นำมาเขียนบทความวิจัย จะมีลักษณะของการเขียนบทความอยู่ 2 รูปแบบคือ

- บทความที่เขียนขึ้นก่อนเริ่มต้นการทำวิจัย หรือยังอยู่ระหว่างการทำวิจัย
- บทความที่เขียนขึ้นหลังจากทำวิจัยเสร็จแล้ว การตีพิมพ์บทความวิชาการ จะต้องคัดเลือกวารสารที่เหมาะสมกับเรื่องและสาขาวิชาที่วารสารนั้นถนัด

ส่วนประกอบของบทความวิจัยประกอบด้วย

- ชื่อเรื่อง
- ชื่อผู้แต่ง
- บทคัดย่อ (abstract) ประกอบด้วยบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- คำสำคัญ
- บทนำ หรือกล่าวนำ (introduction)
- วิธีการศึกษา
- ผลการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- อภิปรายผล
- บทสรุป และข้อเสนอแนะ (conclusion)
- ส่วนอ้างอิง/ภาคผนวก

เทคนิคการเขียนบทความวิจัย

1. บทคัดย่อ เป็นเนื้อหาสาระส่วนที่นำเสนอสาระส่วนที่นำเสนอวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีวิจัย และผลการวิจัยโดยสรุป (รวมทั้งข้อเสนอแนะในการวิจัย) เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพรวมงานวิจัยทั้งฉบับ เป็นข้อความที่มีความสำคัญทั้งหมดในบทความวิจัยและเป็นข้อความสั้น กระชับรัดกุมไม่เยิ่นเย้อ มักมีการกำหนดความยาวของบทคัดย่อ (ภาษาไทยมักกำหนดเป็นจำนวนบรรทัด ขณะที่ภาษาอังกฤษมักกำหนดเป็นจำนวนคำ และมักกำหนดให้มีคำสำคัญ) (Keywords) ไว้ด้วย

2. ส่วนนำ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน

- ส่วนแรก เป็นการบรรยายให้ผู้อ่านได้ทราบว่าบทความวิจัยนี้พัฒนามาจากผลงานวิจัยที่มีมาก่อนหน้านี้อย่างไรบ้างและนำมาสู่ปัญหาวิจัยอย่างไร (ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย)
- ส่วนที่สอง กล่าวถึงปัญหาวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย
- ส่วนที่สาม คือ รายงานเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเฉพาะส่วนที่เป็นทฤษฎีและงานวิจัยที่สำคัญที่นำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย รวมทั้งสมมติฐานการวิจัย
- ส่วนที่สี่ เป็นรายงานระบุเหตุผลพร้อมเอกสารอ้างอิงในการเลือกวิธีดำเนินการวิจัยที่ใช้ในบทความวิจัยนี้ เพื่อเตรียมผู้อ่านให้สามารถเชื่อมโยงความคิดกันเนื้อหาสาระในส่วนต่อไป

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล คือส่วนสำหรับบรรยายว่าจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมทั้งการตีความ มีการนำเสนอตารางและภาพประกอบเท่าที่จำเป็น ผลการวิเคราะห์ที่สำคัญในตารางหรือภาพประกอบต้องมีการบรรยายในส่วนที่เป็นข้อความด้วย มิใช่การเสนอตารางหรือรูปโดยไม่มีการบรรยาย

4. การอภิปราย/การสรุปผล เป็นการบรรยายสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ประกอบการอธิบายว่าข้อค้นพบมีความขัดแย้ง/สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยและผลงานวิจัยในอดีตอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผลที่เป็นเช่นนั้น

5. การอภิปรายข้อจำกัด/ข้อบกพร่อง ข้อดีเด่น ซึ่งนำไปสู่ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติและข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

6. ส่วนอ้างอิง/ภาคผนวก ส่วนอ้างอิง ประกอบด้วยบรรณานุกรม และเชิงอรรถ ส่วนที่เป็นภาคผนวก ส่วนที่ผู้วิจัยนำเสนอสาระที่ผู้อ่านควรได้รับรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่นำเสนอในบทความ เช่น ตัวอย่างเครื่องมือวิจัย เป็นต้น

บทความวิจัยจำนวนมากถูกปฏิเสธมีเหตุผลสำคัญมาจากขาด Argument หรือ ไม่ได้เขียนเน้นให้เห็นอย่างชัดเจนไว้ตั้งแต่ต้น การที่ไม่มี argument บทความจะถูกพิจารณาเป็นงานประเภท not original, not significant, disorganized หลังจากที่สร้าง argument เราจะต้องเขียนบทความตามที่เราร่างขึ้น ต้องจำไว้ว่า “argument drive article not data drive article, organizing your article around your argument.”

Argument คือ วาทกรรม (discourse) ที่เขียนขึ้นเพื่อต้องการเสนอความคิดให้เกิดข้อสงสัยนั้น คือ ความพยายามที่จะชักชวนให้ผู้อ่านเชื่อในบางสิ่งบางอย่าง ที่มีความสำคัญ สมมุติฐานก็จะอยู่ในฐานะที่เป็นส่วนของ argument ด้วย argument จะมีองค์ประกอบอย่างน้อยอยู่ 2 ส่วน คือ a claim and evidence for the claim สิ่งที่ยืนยันและข้อมูลที่สนับสนุนหรือที่เรียกว่าสิ่งที่มาพิสูจน์การสร้าง argument ต้องมาจากการสำรวจความรู้ที่ดีพอ ดังนั้นวิธีการเขียนคือ การเขียนมักจะเป็นว่างานวิจัยชิ้นนี้ต้องการโต้แย้ง หรือต้องการจะสร้างข้อถกเถียงในประเด็น (In this article, I argue that...) นอกจากนี้ต้องแสดงหลักฐาน (evidence) ตามที่เราร่างข้อโต้แย้ง หรือข้อถกเถียงที่สร้างขึ้นด้วย

การเขียนบทความวิจัย มีแนวทางดังนี้

1. จะต้องเป็นบทความที่ลดรูปหรือร่างงานวิจัยมาเขียนใหม่ และผู้เขียนต้องมีความเข้าใจกระจ่างแจ้งในรายงานการวิจัยที่จะนำมาเขียน
2. เริ่มต้นจากทำโครงร่าง การจัดลำดับความคิด การเรียบเรียงเนื้อหาสาระ เขียนเป็นฉบับร่าง จากนั้นทิ้งไว้ 2 สัปดาห์ จึงนำมาอ่านเพื่อปรับปรุงทบทวนและภาษา ตลอดจนแบบการเขียนให้ถูกต้องตามแบบของบทความวิจัย การใช้ภาษาทางการที่เป็นมาตรฐาน มีความเหมาะสมกับผู้อ่านที่เป็นนักวิชาการ และใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษา

3. ต้องมี major argument ที่ชัดเจนโดยนำประเด็นที่เด่นที่สุดในงานวิจัยมาเขียนเพียง 1 หรือ 2 ประเด็น ดังนั้นจะต้องปรับชื่อเรื่องและเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกับบทความที่เขียนขึ้นใหม่ขณะที่เนื้อหาในบทความต้องมีความสมบูรณ์ในแบบมาตรฐานของงานวิชาการ การนำเสนอเนื้อหา ควรนำเสนอสาระสำคัญของงานวิจัยอย่างตรงไปตรงมา ชัดเจน ถูกต้องและสมบูรณ์จนผู้อ่านสามารถทำวิจัยในลักษณะเดียวกันได้
4. บทความวิจัยไม่ใช่สรุปย่องานวิจัย การเขียนจะต้องกะทัดรัด ตรงประเด็น บอกกระบวนการ มีสาระที่ชัดเจน มีระบบอ้างอิงที่ถูกต้อง ให้ข้อมูลตามหลักวิชาที่ถูกต้อง
5. การลำดับเนื้อหาควรเป็นไปตามหลักการวิจัย มีความต่อเนื่องตั้งแต่ต้นไปจนถึงการสรุป และอภิปรายผลการวิจัย แต่ละย่อหน้ามีประโยคสำคัญ และมีความเชื่อมโยงถึง การใช้คำศัพท์ ควรใช้คำศัพท์ที่มีการบัญญัติศัพท์เป็นทางการหรือคำศัพท์ที่ได้รับการรับรองใช้กันแพร่หลาย ถ้าเป็นคำศัพท์ใหม่จากภาษาต่างประเทศควรมีวงเล็บกำกับ หรือมีเชิงอรรถอธิบายความหมาย เมื่อเลือกใช้คำศัพท์ใดควรใช้คำนั้นตลอดบทความวิจัย
6. การเขียนประโยค ควรเป็นประโยคสมบูรณ์ และพยายามใช้ประโยคสั้น หลีกเลี่ยงประโยคซ้อน ควรระมัดระวังเครื่องหมายวรรคตอนให้ถูกต้องทุกประโยค
- 7.

การเผยแพร่ และการเลือกวารสารเพื่อตีพิมพ์ ที่เหมาะสมสำหรับสาขาวิชาด้านบริหารธุรกิจ

วารสารที่ตีพิมพ์บทความวิชาการแบ่งเป็น 2 ประเภทคือตีพิมพ์บทความทางด้านสาขาความรู้ใหญ่ เช่น วารสารทางสังคมศาสตร์ วารสารธรรมศาสตร์ วารสารศิลปการ วารสารร่วมพหุภักษ์ และสาขาความรู้เฉพาะ เช่น วารสารเศรษฐศาสตร์ วารสารกฎหมาย วารสารประวัติศาสตร์ เป็นต้น การส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ต้องเลือกวารสารที่มีค่า impact factor และถูกนำไปใช้อ้างอิง (citation) สูงๆ

บทความวิชาการ หรือ บทความวิจัยที่จะถูกนำไปตีพิมพ์ในวารสารวิชาการจะต้องผ่านกระบวนการ 2 ขั้นตอนคือ

1. บรรณาธิการ (editor) หรือกองบรรณาธิการคือ บุคคลที่จะทำหน้าที่พิจารณาเบื้องต้น ซึ่งเป็นการพิจารณาภายนอกโดยดูที่บริบท (context) ของบทความ เช่น ความทันสมัย การนำไปใช้ประโยชน์วงกว้าง รูปแบบการเขียน การอ้างอิง

2. peer reviewer เป็นผู้เชี่ยวชาญและมีความรู้เฉพาะสาขาที่กองบรรณาธิการ คัดเลือกขึ้นมาทำหน้าที่พิจารณาทั้งหมด ซึ่งจะต้องมีอย่างน้อย 2 คน ในขั้นตอนนี้จะเน้นที่เนื้อหา ความถูกต้องตามหลักวิชาการ ในสาขา

เมื่อบรรณาธิการของวารสารฉบับนั้นได้รับบทความที่ผู้เขียนส่งไปให้แล้ว และคณะกรรมการซึ่งเชี่ยวชาญในเรื่องที่ผู้เขียนแต่ละคนส่งมาพิจารณา หลังจากพิจารณาแล้วจะแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เขียนทราบ ซึ่งคำตอบที่อาจจะได้รับจะมี 3 รูปแบบคือ

1. บทความไม่ผ่านการพิจารณาลงในวารสาร ในกรณีที่บทความที่ไม่ผ่านการพิจารณาเลยจะถูกส่งกลับคืนไปให้หรือไม่คืนก็ได้ เหตุผลที่ไม่ผ่านนั้นอาจจะเป็นว่าเนื้อหาไม่เหมาะสมกับผู้อ่านวารสารฉบับนั้น อาจจะเป็นเนื้อหาที่เคยลงในวารสารแล้ว หรือเนื้อหาล้าสมัยไม่น่าสนใจ หรืออาจจะเป็นบทความที่เหมาะสมจะเป็นตำราเรียนมากกว่าเพราะเนื้อหายาวมาก หรืออาจจะเป็นบทความที่ไม่มีใครในกองบรรณาธิการวารสารฉบับนั้นอ่านเข้าใจเลย

2. บทความผ่านการพิจารณาให้ลงในวารสาร แต่ให้ปรับปรุงแก้ไข เนื่องจากบางบทความอาจจะดี มากแต่ยังคงมีบางส่วนที่ยังไม่เหมาะสม เช่น อาจจะมีจุดบกพร่องเล็กๆน้อยๆ ที่ผู้เขียนอาจจะมองข้ามไป หรือ คำนึงเกี่ยวกับปัญหานั้นมากเกินไป แต่กองบรรณาธิการคาดว่าผู้อ่านคงอยากจะทำ หรืออาจจะมีบางข้อความ ไม่ชัดเจนพอ ในกรณีนี้กองบรรณาธิการอาจจะขอให้ผู้เขียนปรับแก้บางข้อความ หรือให้เพิ่มเติมบางส่วน เพื่อให้แน่ใจว่าบทความของคุณจะเป็นประโยชน์กับผู้อ่านของเขามากยิ่งขึ้น

3. บทความผ่านการพิจารณาให้ลงในวารสาร ถ้าบทความผ่านการพิจารณา จะแจ้งให้ผู้เขียนทราบ และอาจกำหนดให้ด้วยว่าจะนำลงในฉบับไหน หรือเดือนไหน อย่างไรก็ตาม แม้บทความของคุณจะสมบูรณ์ พอสมควร กองบรรณาธิการอาจขอสิทธิ์ในการตั้งหรือตัดแปลงชื่อบทความให้นำอ่านขึ้น หรืออาจจะเพิ่มเติม ข้อความสั้นๆ โปรมยได้ชื่อ บทความ หรือแก้ไขสำนวนบางส่วนให้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา หรือเพื่อให้ ชัดเจนยิ่งขึ้น บางทีถ้าบทความยาวมากเขาอาจจะแบ่งออกเป็นตอนๆตามความเหมาะสม

หลังจากที่บทความนั้นได้รับการตีพิมพ์แล้ว กองบรรณาธิการมักจะไม่ส่งต้นฉบับกลับคืนมาให้ เพราะ ความไม่สะดวกหลายประการ แต่จะส่งวารสารฉบับที่นำลงแล้วนั้นมาให้ผู้เขียนแทน และอาจมีค่าสมนาคุณให้ ด้วยทางธรรมาณัติ ซึ่งมูลค่าจะมากหรือน้อยแล้วแต่กิจการของวารสารนั้นๆ

เกณฑ์มาตรฐานของวารสารระดับนานาชาติ

1. บทความในวารสารต้องตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด
2. กองบรรณาธิการวารสารต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกประเทศไม่น้อยกว่า 25%
3. ต้องมีบทความที่ผู้เขียนมาจากภายนอกประเทศไม่น้อยกว่า 25% ของจำนวนบทความทั้งหมด
4. บทความในวารสารวิชาการ ต้องมีผู้ประเมินจากภายนอกประเทศ
5. ไม่น้อยกว่า 50%

วารสารวิชาการระดับชาติ

มาตรฐานวารสารเบื้องต้น

1. วารสารต้องออกตรงเวลาและต่อเนื่อง
2. วารสารต้องตีพิมพ์ไม่น้อยกว่า 2 ฉบับต่อปี และควรมี 16 บทความต่อปี
3. วารสารต้องมีบทวิจารณ์หนังสือ และควรตีพิมพ์บทความปริทรรศน์เป็นครั้งคราว
4. บทความแต่ละบทความต้องมีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
5. วารสารต้องมีรูปแบบต้นฉบับสม่ำเสมอ เช่น แสดงชื่อบทความ ชื่อผู้แต่ง ต้นสังกัด และรายการอ้างอิงที่มีรูปแบบเดียวกัน
6. บทความแต่ละบทความต้องมีผู้ประเมินไม่น้อยกว่า 2 ท่าน และควรเป็นผู้ประเมินจากภายนอกหน่วยงานอย่างน้อย 1 ท่าน
7. กำหนดให้มีการประเมินคุณภาพวารสารทุก 2 ปี

กองบรรณาธิการ ของวารสารวิชาการในประเทศต้องมีศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอกจากภายนอกสถาบันที่จัดพิมพ์วารสารนั้นๆ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานโดดเด่นอย่างต่อเนื่อง เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ และหัวหน้ากองบรรณาธิการหรือกองบรรณาธิการของวารสารมีผลงานวิจัย ตีพิมพ์อย่างต่อเนื่อง และยังมีข้อกำหนดถึงความหลากหลายผู้สนับสนุนและการอ้างอิง ได้แก่บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการต้องมีบทความที่ผู้เขียนมาจากสถาบันอื่นที่มีใช้สถาบันที่จัดทำวารสารนั้นไม่น้อยกว่า 25% ของจำนวนบทความทั้งหมด และวารสารที่มีค่า Journal impact Factors ใน 3 ปีที่ผ่านมา

มาตรฐานต่างๆเหล่านี้คือเกณฑ์มาตรฐานสำหรับกำหนดคุณภาพของวารสารที่เป็นที่ยอมรับ การทราบเกณฑ์มาตรฐานนี้ ทำให้ผู้เขียนบทความวิชาการเพื่อตีพิมพ์จะได้ใช้เป็นแนวทางสำหรับเขียน บทความให้ได้มาตรฐานเพื่อให้ได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับนั่นเอง สำหรับวารสารภาษาไทยที่เป็นที่ยอมรับว่ามีมาตรฐานในระดับชาติตามเกณฑ์ข้างต้น สามารถตรวจสอบได้จาก ฐานข้อมูล TCI

สาเหตุของถูกปฏิเสธการตีพิมพ์บทความ

1. ผู้อ่านถ้าเป็น narrow problem ก็ต้อง relate to larger problems
2. off topic แตกต่างจากหัวข้อหลัก ไม่เชื่อมต่อกับปัจจุบัน ไม่ตรงกับวารสารและไม่อยู่ในความสนใจ บรรณาธิการ วารสารไม่สามารถตีพิมพ์ได้เลย
3. not scholarly การไม่เป็นวิชาหรือไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีหลายลักษณะได้แก่ เรื่องหรือ ประเด็นเลอะเทอะ ง่ายเกินไป ไม่ถูกต้อง มีความผิดทั้งหลักการ หลักฐานและการอ้างอิง
4. too defensive คือ ป้องกันตัวเองมากเกินไป บทความวิชาการไม่ใช่รายงานในชั้นเรียนที่ส่งให้ครู ตรวจ ที่นักศึกษาจะต้องทำการเพื่อป้องกันตัวเองหลายอย่าง เช่น การใช้การอ้างอิงมากเกินไปและอ้างอิงคนที่มี ชื่อเสียงมากเกินไปใช้ข้อมูลบางอย่างมากเกินไปเพื่อพยายามแสดงว่าได้อ่านมามาก เป็นต้น
5. บทความที่ไม่สามารถนำไปสู่การสร้างความรู้ใหม่ เราจะต้องบอกกับผู้อ่านบทความของเราอะไร คือความใหม่ในงานของเรา ได้แก่ หลักฐาน วิธีการศึกษา การวิเคราะห์ หรือ ทฤษฎี เน้นให้เห็นอะไรคือความ แตกต่างในงานของเรา อะไรคือสิ่งที่นักวิชาการยังไม่รู้
6. งานประเภทโครงสร้างการเขียนที่ไม่ดี เขียนแล้วอ่านไม่รู้เรื่อง ประเภทไม่ชัดเจนว่าจะสื่ออะไร การ เขียนที่ดีจะต้องมุ่งประเด็นให้ชัดเจน ตัดสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องออก
7. งานวิจัยที่ไม่สร้างความแตกต่างจากความรู้ที่มีอยู่เดิม ข้อค้นพบของงานก็อ่อน
8. งานวิจัยประเภทมีระเบียบวิธีวิจัยไม่ถูกต้อง เช่น การออกแบบงานวิจัยผิด ข้อแย้งไม่สอดคล้องกับ ข้อมูล การวิเคราะห์หรือการตีความอ่อน ทฤษฎีที่นำมาใช้ไม่เพียงพอ

9. งานประเภทเขียนแบบลวกๆสุกเอาเผากิน มีความผิดทั้งการสะกด และการใช้ไวยากรณ์ทางภาษา การส่งบทความไปตีพิมพ์ในวารสารจะต้องผ่านการตรวจอย่างดี

10. งานวิจัยจำนวนมากถูกปฏิเสธเหตุผลสำคัญเพราะขาดสิ่งนี้หรือไม่ได้เขียนเน้นให้เห็นอย่างชัดเจน ivoตั้งแต่ต้น

ที่มา : เทคนิคการเขียนบทความวิจัยและบทความวิชาการเพื่อลงตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพฯ (เอกสารเผยแพร่การจัดการความรู้ 2556)
